

نگاہی بہ زندگی و آثار

میرزا محمد الفتح حسینی مراغی

(صاحب تائید الاصول)

(فقیہ و دانشمند برجستہ مراغی سده سیزدهم ہجری)

تحقیق و تدوین

دکتر یوسف بیک بابا پور

سرشناسه	: بیگ باباپور، یوسف، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	: نگاهی به زندگی و آثار میرعبدالفتاح حسینی مراغی (صاحب عناوین الاصول) (فقیه و دانشمند برجسته مراغی سده سیزدهم هجری) // تحقیق و تدوین یوسف بیگ باباپور.
مشخصات نشر	: تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۶۹ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۰-۴۱-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: حسینی مراغی، عبدالفتاح بن علی، - ۱۳۵۰ ق.
موضوع	: مجتهدان و علما -- ایران -- مراغه -- سرگذشتنامه
موضوع	: 'Ulama -- Iran -- Maragheh -- Biography'
رده بند کنگره	: ۱۳۹۵ پ ۵۵/۳ ح
رده بند دیسی	: ۲۹۷/۹۹۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۹۰۱۰۳

انتشارات منشور سمیر

نگاهی به زندگی و آثار میر عبدالفتاح حسینی مراغی

(صاحب عناوین الاصول)

(فقیه و دانشمند برجسته مراغی سده سیزدهم هجری)

تحقیق و تدوین: دکتر یوسف بیگ باباپور

ناشر: منشور سمیر

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول-۹۵

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۰-۴۱-۳

حق چاپ: ۱۳۹۵، انتشارات منشور سمیر شماره پستی: ۰۹۳۶۱۷۷۷۱۱۹-۶۶۹۴۶۶۵۶ www.manshoorsamir.ir

همه حقوق محفوظ است. هرگونه تسخیرداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

پیشگفتار

این نوشتار، دایه دینی است به عالم فرهیخته و جلیل‌القدر عالم تشیع که حقیر افتخاری هم‌ولایتی با جناب ایشان دارد و یکی دیگر از هزاران مفاخر پرافتخار کهن شهر مراغه است. با شناسایی و معرفی این عزیزان در قالب یک کتابچه برای نسل حاضر و نسل‌های بعدی بسیار مهم و کارگشا می‌تواند باشد؛ چنانچه پیش از این به معرفی اجمالی جناب حسن بن محمد الریم مراغی و پدر بزرگوارشان پرداختیم (نشر مکتب اسنوند، مراغه، ۱۳۹۵ ش.) که در دوران قاجار سال‌ها در مراغه درس حوزه داشتند و خود حوزه علمیه‌ای در مسجد شیخ با بنا کردند.

اکنون خدای را شاکرم که در این نوشتار به یاد و ذکر عزیزی پرداختیم که نه تنها افتخار مراغه و مراغیان است، بلکه یکی از مفاخر عالم تشیع و یکی از اصولیان بی‌بدیل به شمار می‌رود.

انگیزه تدوین و انتشار این اثر را مدیون یکی از احفاد پاک‌نفس این بزرگوار، به نام حاج میر غفار حسینی، هستم که با اشتیاق تمام بنده را چه در انتشار اسناد خاندان حسینی و چه در تدوین و انتشار این کتاب، یاری‌ها فرمودند و اسناد و اطلاعات ذی‌قیمتی در اختیار حقیر گذاشتند، خدایشان حفظ کند!

غرض، حقیر بی‌هیچ ادعایی این کتاب را تدوین نمود و در انتشار آن هدفی جز معرفی این عالم بزرگ به هم‌شهریان خود نداشت و اینکه یاد مردان خدا، باعث

افزونی نعمت و نزول برکات ربّانی است، پس بهانه‌ای بیشتر از این؟ الحمدلله که این توفیق شامل حال حقیر شد و غرض همین بود که گفته آمد.

بی‌شک جا دارد بسیار بسیار بیشتر و عمیقتر از این در باب این مرد و مردانی چون ایشان، سخن گفته شود و حقشان ادا گردد؛ اما چه کند این بنده که بضاعت و مجالی بیش از این ندارد و به همین مقدار بسنده می‌کند.

البته در تدوین این کتاب علاوه بر برخی کتبی که در آخر کتاب آمده، از برخی وبگاه‌های اینترنتی نیز استفاده شده که با یک جستجوی ساده قابل بازیابی هستند. ضمن آنکه از زندگی این عالم جلیل‌القدر اطلاعات زیادی در دست نیست؛ لذا هرچه یافتیم - به هر کتب مراجع و تراجم و چه در فضاها‌ی مجازی - در این مجموعه جمع آوریم تا بعدها عزیزی پیدا شود و آن را تکمیل نماید.

از تمامی عزیزانی که ما را در انتشار این مجموعه‌ها یاری می‌فرمایند، تقدیر و تشکر ویژه به جای می‌آوریم.

والسلام علیکم

یوسف بیگ باباپور

مراغه - پاییز ۱۳۹۵ شمسی

محمّد

فقه‌های بزرگوار شیعه، د. د. عصمت غیبت، رهبری جامعه مسلمان را بر عهده دارند، آثار و کتابهای مختلفی در فقه و اصول فقه نوشته‌اند. بیشتر نوشته‌های فقهی بزرگان ما فنی و استدلالی، برای پرورش طلاب و سرورها و آشنایی ایشان با روش استدلال و استنباط احکام شرعی است، ولی از آنجا که رچم رهبری جامعه بر دوش اینان است، مردم خود را موظف می‌دانند با تقلید پیروی از آنها، که اصطلاحاً مرجع تقلید نامیده می‌شوند، به وظیفه دینی خویش عمل کنند برای آشنایی با فتوای مرجع تقلید نیاز به رساله‌های عملیه است که معمولاً ساده و دور از استدلال‌های فنی نگاشته می‌شود.

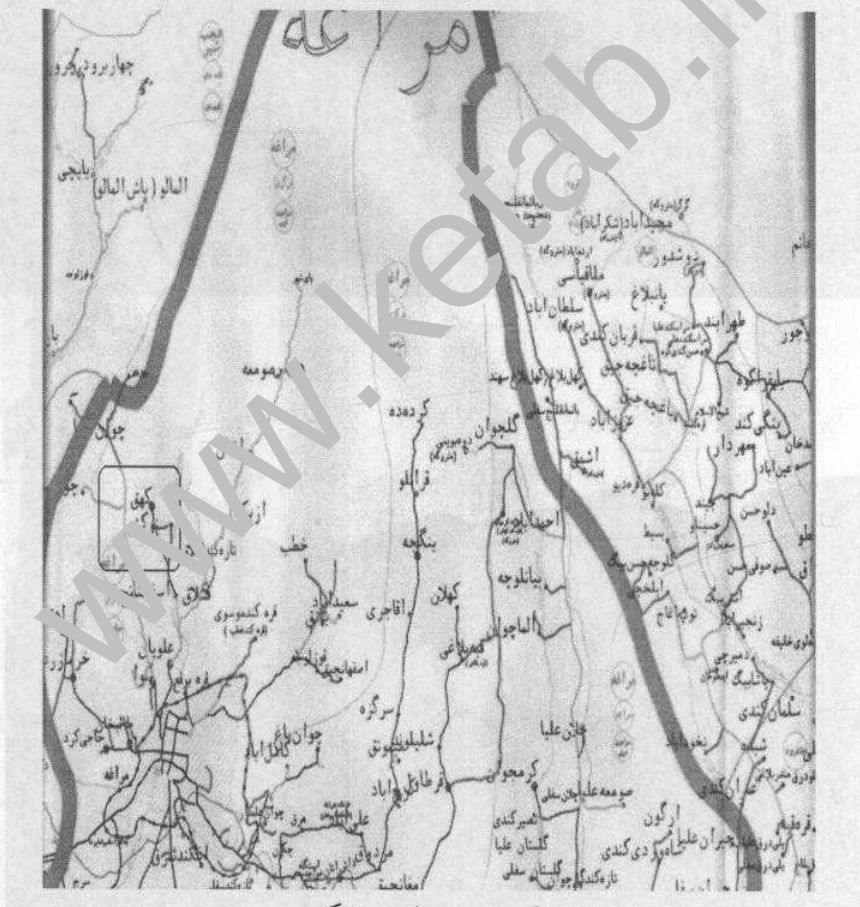
علم اصول فقه به عنوان مقدمه فقه از ضروری ترین علوم به شمار می رود و از آنجایی که استنباط های غلط و برخلاف نظر شارع مقدس روی ندهد، باید علمی خاص بر اساس ادله عقلی و نقلی این مهم را بر عهده گیرد که در این خصوص دانشی به نام «علم اصول» روش صحیح مراجعه به منابع و مدارک فقه و استخراج استنباط احکام را بیان می دارد.

فقه و اصول با زندگی بشر در ارتباط و پیوستگی است و قوانین الهی را در دسترس امت اسلامی قرار می‌دهد. میزان گسترش ابعاد زندگی و پیچیدگی آن، قوانین و احکام جدیدی را می‌طلبد که پیش از آن مطرح نبوده است. مقتضیات زمان از عمده اموری است که در تحول علم اصول و گسترش فقه مؤثر است؛ چنان‌که بحث «انسداد» در پاسخ برخی شاگردان وحید بهبهانی به وجود آمد و «اجتماع امر» نهی با عنوان خاص از قرن سیزدهم هجری در علم اصول ظاهر گشت.

نماینده نگارش قواعد فقهی در میان شیعه امامیه از شهید اول و با تألیف کتاب *تمهید القواعد* آغاز و گسترش یافت و پس از ایشان، شهید ثانی *تمهید القواعد* را درست و پس از این بزرگان، کتاب *عناوین الاصول* میرفتاح حسینی مراغی است که شاید یکی از پرمایه‌ترین مأخذ در این علم باشد و بی‌شک یکی از بهترین و جامع‌ترین کتاب‌هایی که برای دستیابی به فتاوی مراجع، تدوین شده است. وی در نیمه اول قرن سیزدهم هجری در روستای سنوکش از توابع مراغه دیده به جهان گشوده و برای تحصیل به مراغه آمده و پس از تکمیل مقدمات و سطوح متوسطه آن زمان، جهت ادامه تحصیل به کشور عراق عزیمت نموده و در حوزه نجف اشرف مسکن گزید و تا آخر عمر به تحصیل و تدریس و تألیف در آن حوزه اشتغال یافت و در سال ۱۲۵۰ هجری قمری از سرافانی به دار باقی شتافت و در نجف اشرف مدفون شد.

روستای سنوکش یکی از روستاهای استان آذربایجان شرقی است که در دهستان سراجوی غربی بخش مرکزی شهرستان مراغه و در ۱۲ کیلومتری شمال غربی مراغه در دامنه کوه واقع شده است. شغل اکثر مردم کشاورزی بوده و از محصولات آن می‌توان به گردو، بادام، آلوچه و زردآلو اشاره کرد. در مورد معنی نام این روستا استاد جواد مفرد کهلان چنین می‌نویسد: نام این روستای شهرستان مراغه را نمی‌توان

سُنی گُش معنی نمود؛ یعنی جایی که شخصی سُنی، کسی را کشته، یا شخص سُنی در آن جا کشته شده باشد؛ چه، در این صورت این روستا قبل از آن هم نامی داشته است که نمی توانست به واسطه قتل اسم عوض کرده باشد. لابد جزء اول کنونی این نام، یعنی سُنی شباهت زیادی به اصلش داشته است که این اصل به سادگی می تواند همان سِنه (سینه: پهلوی) از ریشه اوستایی «سی» به معنی «گسترده» بوده باشد؛ یعنی این نام در واقع سِنه کش بوده است، یعنی کشیده شده در دامنه و کمرکش کوه.

موقعیت روستای سنو کش